

**Східноукраїнський інститут
економіки та управління**

VI МІЖНАРОДНА
НАУКОВО–ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ЕКОНОМІЧНИХ НАУК»**

13-14 березня 2015 року

VI МЕЖДУНАРОДНАЯ
НАУЧНО–ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ

**«АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ
ЭКОНОМИЧЕСКИХ НАУК»**

13-14 марта 2015 года

Запоріжжя
2015

УДК 330(063)
ББК 65я43
А 43

У збірнику представлені матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання економічних наук».

У збірник увійшли матеріали секцій: «Мікроекономіка», «Інституціональна економіка», «Економіка галузевих ринків», «Економіка суспільного сектору», «Економіка освіти», «Економіка праці», «Економіка розвитку», «Міжнародна економіка».

Наукове видання призначене для науковців, практиків, викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей, а також для широкого кола читачів.

Усі матеріали публікуються в авторській редакції.

Актуальні питання економічних наук: збірник матеріалів А 43 VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 13-14 березня 2015 року) / Східноукраїнський інститут економіки та управління. – Запоріжжя: ГО «СІЕУ», 2015. – 132 с.

Актуальные вопросы экономических наук: сборник материалов VI Международной научно-практической конференции (г. Запорожье, 13-14 марта 2015 года) / Восточноукраинский институт экономики и управления. – Запорожье: ОО «ВИЭУ», 2015. – 132 с.

УДК 330(063)
ББК 65я43

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. МІКРОЕКОНОМІКА

Король С.Я. ЩОДО ДОБРОВІЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	7
Олешко В.В. СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ПЕРЕДУМОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ.....	10
Онищук В.О. ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ.....	13

СЕКЦІЯ 2. МАКРОЕКОНОМІКА

Коваленко О.В. МАРКЕТИНГОВА СТРАТЕГІЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ.....	15
--	----

СЕКЦІЯ 3. ІНСТИТУЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Далевська Н.М. ІНСТИТУЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРЕДМЕТНОГО ПРОСТОРУ МІЖНАРОДНОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ЕКОНОМІЇ.....	17
--	----

СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА ГАЛУЗЕВИХ РИНКІВ

Бучинська О.В. ЦИКЛІЧНІСТЬ ІННОВАЦІЙ АПК.....	19
Макаренко Н.О. ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ.....	21
Остапенко А.В. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ АВТОБУСНОЇ ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ.....	25
Піріашвілі О.Б. СФЕРА ПОСЛУГ У СТРУКТУРІ ВВП УКРАЇНИ В УМОВАХ СТРУКТУРНОЇ КРИЗИ ЕКОНОМІКИ.....	28
Скоромна О.Ю. ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ВПЛИВУ ФАКТОРІВ НА ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ.....	32

СЕКЦІЯ 5. ЕКОНОМІКА ПРАЦІ

Кваша О.С. МІНІМАЛЬНА ЗАРПЛАТА: СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ.....	36
Скакун А.В. ПРОБЛЕМИ БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ.....	39

СЕКЦІЯ 6. ЕКОНОМІКА РОЗВИТКУ

Афанасьєва Л.М.

ПЕРЕДУМОВИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНСТИТУТІВ ГРОМАДСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА
ДО ПРОЕКТІВ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА 43

Богдан О.Д.

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ЕКОНОМІЧНОЇ ОЦІНКИ
ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА 46

Бурик З.М.

СТИМУЛЮВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ 50

СЕКЦІЯ 7. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

Богатирьов І.І.

МОДЕРНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ КОРПОРАЦІЙ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ 54

Матюшко В.В.

ТРАНСКОРДОННИЙ РИНОК ПРАЦІ УКРАЇНИ ТА ЄС
(НА ОСНОВІ МОДЕЛІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ) 56

Пахомова О.А.

НАПРЯМКИ АКТИВІЗАЦІЇ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ
В КОНТЕКСТІ ПРИПЛИВУ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ
В НАЦІОНАЛЬНУ БАНКІВСЬКУ СИСТЕМУ 59

Пашинська К.С.

МОЖЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО ІНЖИНІРИНГУ ДЛЯ ЗАЛУЧЕННЯ
ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА СВІТОВИХ ФОНДОВИХ РИНКАХ 61

Швець Ю.А., Федотова Т.А.

ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ОПЛАТИ ПРАЦІ В НІМЕЧЧИНІ
ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ 64

СЕКЦІЯ 8. ФІНАНСОВА ЕКОНОМІКА

Вакуленко Ю.С.

ПРО ПРОБЛЕМИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ 68

Дребіт Г.М.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ 70

Коваленко К.В.

РОЛЬ ВИЩИХ ОРГАНІВ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ
У ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ БЮДЖЕТУВАННЯ ДЕРЖАВИ 73

Олійник І.А.

РОЛЬ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ
В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ 77

Селезень О.М.

ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ
ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА 79

Толуб'як В.С., Огінська А.Ю.

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ ТРУДОВИХ МІГРАНТІВ ТА ЇХ ВПЛИВ
НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК КРАЇНИ 81

СЕКЦІЯ 9. БАНКИ ТА БАНКІВСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Голик М.М.

СВІТОВИЙ ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ
ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ У СИСТЕМУ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ
БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ УКРАЇНИ 85

СЕКЦІЯ 10. РИНОК ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Піскун О.В.

ХЕДЖУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОРТФЕЛЯ НА ОСНОВІ СТРАТЕГІЙ
УПРАВЛІННЯ ВОЛАТИЛЬНІСТЮ З ДИНАМІЧНИМ ПІДБОРОМ ПАРАМЕТРІВ 88

Стадницька О.М.

МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ УКРАЇНИ 91

СЕКЦІЯ 11. ПОВЕДІНКОВА ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Шедяков В.Е.

РАЗВИТИЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ АНТРОПОЛОГИИ:
МЕСТО ЦЕННОСТНО-СМЫСЛОВЫХ КОМПЛЕКСОВ
КУЛЬТУРНО-ЦИВИЛИЗАЦИОННЫХ МИРОВ
В ОБЕСПЕЧЕНИИ КАЧЕСТВА ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА 94

СЕКЦІЯ 12. ЕКОНОМІКА ФІРМИ

Артеменко І.С.

ОБГРУНТУВАННЯ ТА АНАЛІЗ ПЕРЕВАГ Й НЕДОЛІКІВ
ВЕЛИКИХ ТА МАЛИХ ФОРМ ГОСПОДАРЮВАННЯ В АПК..... 98

Бадалов Х.М.

ДО ПРОБЛЕМ ВИЗНАЧЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА
В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ..... 102

Губарева Ю.А.

ВЗАИМОСВЯЗЬ ПСИХОЛОГИИ ПОТРЕБИТЕЛЯ
С ВЫБОРОМ ЦВЕТА АВТОМОБИЛЯ 105

Жван В.В.

ЗМІНА СТРУКТУРИ ТА ВАРТОСТІ ПРОЕКТНИХ РОБІТ
ЗА РАХУНОК ЗРОСТАННЯ ТАРИФІВ НА ПОСЛУГИ
ПОШТИ, ТЕЛЕГРАФУ, ТЕЛЕФОНУ 108

Задерецька Р.І.

АКТУАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЗАЛУЧЕННЯ КОШТІВ
МАШИНОБУДІВНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ УКРАЇНИ..... 111

Nadtochii К.М.

WAYS OF SEARCHING COMPETITIVE ADVANTAGES FOR MODERN FIRMS 114

Фоміна О.В.

ЕВОЛЮЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ЗА ТЕОРІЄЮ ОБМЕЖЕНЬ..... 117

СЕКЦІЯ 13. ЕКОНОМІКА І МЕНЕДЖМЕНТ ІННОВАЦІЙ

Андрєєва Н.М.

ЕКОЛОГІЧНИЙ БЕНЧМАРКІНГ ЯК МАРКЕТИНГОВИЙ ПІДХІД
ДО ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ТА ОЦІНКИ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ СУЧАСНИХ ВИРОБНИЦТВ..... 119

Артеменко Л.В. ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ ТА АКТУАЛЬНІ ЗАГРОЗИ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНІЙ БЕЗПЕЦІ	122
Захарченко Н.В. ФУНКЦІЇ, МЕТОДИ ТА ПІДХОДИ В УПРАВЛІННІ ІННОВАЦІЙНИМ ПІДПРИЄМНИЦТВОМ	124
Полозова Т.В. ФІНАНСОВИЙ ЕКСПРЕС-АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ	127

Правові методи управління ІІ засновані на притягненні до відповідальності осіб, винних у заподіянні інноваційному підприємству і його працівникам неправомірної шкоди. Поділ майнових прав на науково-технічні фонди, правова охорона інтелектуальної власності – всі ці питання регулюються за допомогою правових методів управління.

Соціально-психологічні методи управління науковими дослідженнями і розробками регулюють дію суб'єктивних факторів на діяльність наукових колективів. Роль цих методів в управлінні науковими дослідженнями і розробками незрівнянно вищий, ніж у сфері виробництва, так як у самому науковому процесі персоніфікований фактор виражений значно сильніше. Створення комфортного психологічного клімату, нормальних соціально-виробничих відносин в рамках окремо взятого підприємства є важливим джерелом і необхідною умовою його ефективної діяльності.

Різноманітні методи управління науковими дослідженнями і розробками використовуються в комплексі. Проте слід мати на увазі, що переважне застосування їх має враховувати характер об'єкта управління. Так, на початкових стадіях науково-виробничого процесу соціально-психологічні методи володіють більшою дієвістю. У міру ж наближення до значних стадій дія, наприклад, економічних методів стає конкретнішою, а, отже, ефективнішою.

Список використаних джерел:

1. Захарченко В. І. Инновационная система региона / В. І. Захарченко, Н. Н. Меркулов. – Одесса: Наука и техника, 2005. – 116 с.
2. Казанцев А. К. Основы инновационного менеджмента / А. К. Казанцев. – М.: Экономика, 2004. – 517 с.
3. Тодосийчук А. В. Управление инновационным предприятием: [Уч. пособие] / А. В. Тодосийчук. – М.: ЭКОС, 2000. – 159 с.
4. Чухрай Н. І. Маркетинг інновацій: [підручник] / Н. І. Чухрай. – Львів: Вид-во «Львівська політехніка», 2011. – 256 с.

Полозова Т.В.

кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою

*Харківський національний університет радіоелектроніки
м. Харків, Україна*

ФІНАНСОВИЙ ЕКСПРЕС-АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

Одним з найважливіших аспектів підвищення ефективності функціонування будь-якого підприємства є активізація його інноваційно-інвестиційної діяльності. У сучасних умовах господарювання важливим завданням будь-якого підприємства є об'єктивна і достовірна оцінка всіх інвестиційних альтернатив та вибір найбільш перспективних з них з погляду раціонального розміщення

капіталу. Особлива увага при цьому приділяється фінансовому експрес-аналізу інноваційно-інвестиційних проектів як одного з основних критеріїв оцінки з погляду потенційного інвестора.

Питанням фінансового аналізу та оцінки економічної ефективності інноваційно-інвестиційних проектів присвячено роботи багатьох вчених: М. М. Микитюка, П. Г. Перерви, О. М. Ястремської, С. М. Ілляшенка, В. Л. Осецького, І. Р. Бузько, Л. В. Соколової, А.І. Яковлева, Г. Бірмана, С. Шмідта та ін.

Метою дослідження є удосконалення етапів та методичного інструментарію фінансового експрес-аналізу інноваційно-інвестиційних проектів.

Основні етапи фінансового експрес-аналізу інноваційно-інвестиційних проектів представлені на рис. 1.

На основі підходів, викладених в [1, 2], для фінансового експрес-аналізу інноваційно-інвестиційних проектів пропонується використати показники з метою визначення потенційної прибутковості кожного з проектів і зробити висновок про прийнятність конкретної пропозиції.

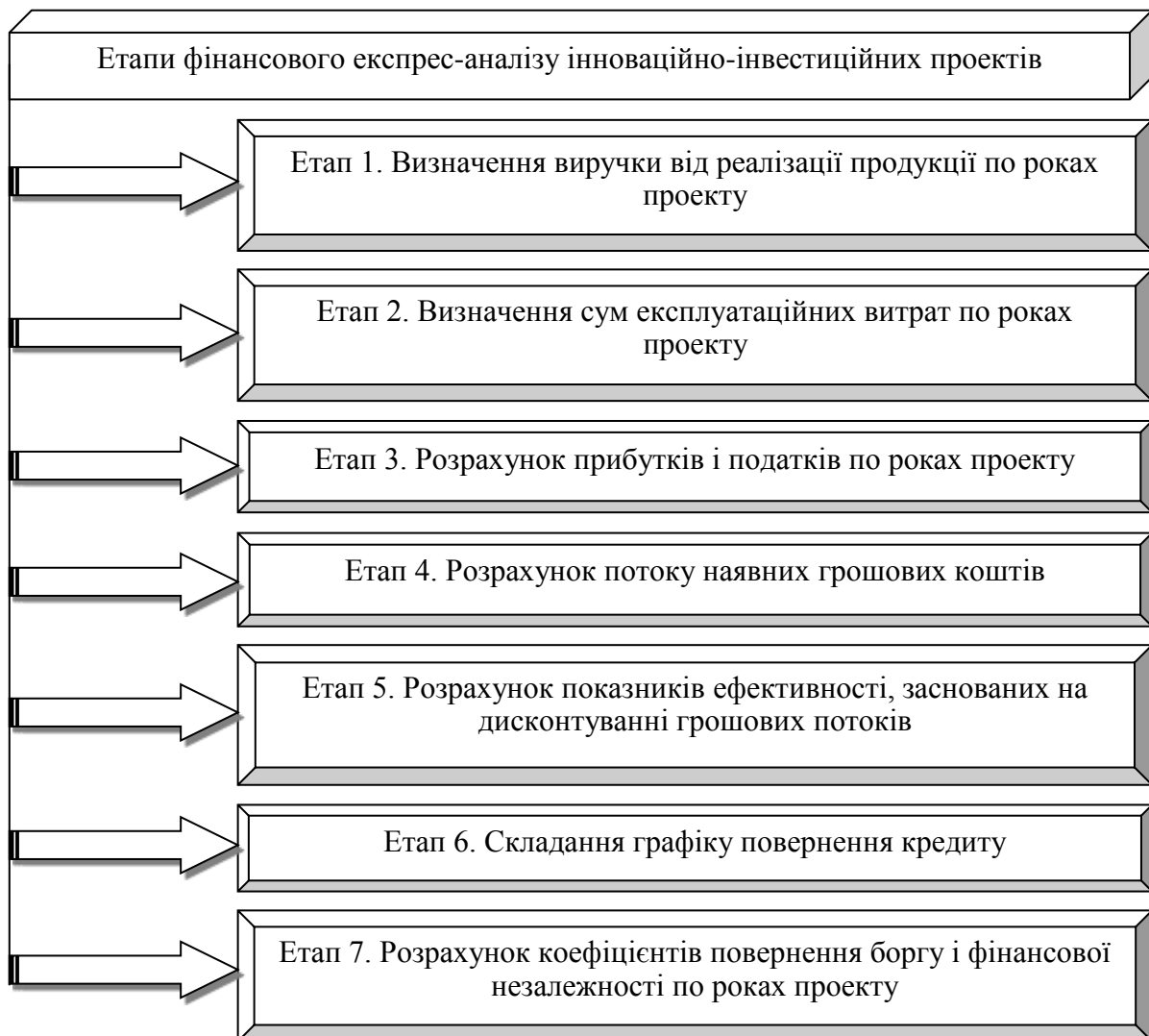

Рис. 1. Етапи фінансового експрес-аналізу інноваційно-інвестиційних проектів

Виручка від реалізації продукції розраховується виходячи з обсягу виробництва продукції в натуральному вираженні (O_{ni}) і ціни (Π) по всій номенклатурі і асортименту продукції (n):

$$B = \sum_{i=1}^n O_{ni} \cdot C_i . \quad (1)$$

Розрахунок поточних (експлуатаційних) витрат на виробництво продукції (виконання робіт, надання послуг) бажано виконати з розбивкою на постійні і змінні у кожному періоді реалізації проекту.

Розрахунок прибутків і податків по роках проекту містить наступні показники: чистий дохід від реалізації продукції; сума відсотка за кредит; ліквідаційний виручка; балансовий прибуток (прибуток бруто); сума податку на прибуток; чистий прибуток (нетто). Розрахунок сум відсотків за кредит здійснюється на підставі умов кредитної угоди з комерційним банком. При цьому враховується періодичність виплати самої суми кредиту, а також умови виплати відсотків за користування кредитом. Ліквідаційна виручка виникає при продажі об'єкту інвестування наприкінці строку реалізації проекту.

Прибуток бруто в році t ($\Pi_t^{\text{бp}}$) розраховується за формулою:

$$\Pi_t^{\text{бp}} = \text{ЧД}_t - K_t - B_t + Л_t , \quad (2)$$

де ЧД_t – виручка від реалізації в році t ; K_t – сума відсотка по кредиту в році t ; B_t – експлуатаційні витрати в році t ; $Л_t$ – ліквідаційна виручка від продажу об'єкта (тільки в останньому році реалізації проекту).

Чистий прибуток у році t ($\Pi_t^{\text{ч}}$) розраховується за формулою:

$$\Pi_t^{\text{ч}} = \Pi_t^{\text{бp}} \cdot \left(1 - \frac{\Pi_n}{100}\right) = (\text{ЧД}_t - K_t - B_t + Л_t) \cdot \left(1 - \frac{\Pi_n}{100}\right), \quad (3)$$

де Π_n – ставка податку на прибуток, %.

Сума податку на прибуток залежить від діючої ставки оподаткування. При цьому необхідно враховувати систему оподаткування даного суб'єкта господарювання (єдиний податок або загальні підстави).

Розрахунок потоку готівки можна представити в таблиці 1.

Таблиця 1

Розрахунок потоку наявних грошових коштів

Показник	Рік реалізації проекту			
	1	2	...	t
1. Виручка від реалізації				
2. Експлуатаційні витрати за винятком амортизації				
3. Сума відсотків по кредиту				
4. Ліквідаційна виручка				
5. Сума податку на прибуток				
6. Загальний потік наявних коштів та його розподіл: - дивіденди - погашення кредиту - амортизація				

У даному розрахунку сума експлуатаційних витрат розраховується без урахування амортизації. При розподілі готівки необхідно враховувати наступні

напрямки: виплата дивідендів; суми на погашення кредиту; суми амортизаційних відрахувань.

Оцінка ефективності інноваційно-інвестиційних проектів на основі концепції дисконтування грошових потоків передбачає розрахунок відомих показників (NPV, IRR, DPP), методика обчислення яких наведена у роботі [3, с. 254, с. 213, с. 220].

Як свідчить практика, найпоширенішою формою інвестицій є кредитні кошти. Такою формою інвестування, в основному, займаються комерційні банки. На основі укладеної кредитної угоди здійснюється розрахунок сум погашення боргу. Недостатньо обґрунтовані розрахунки при фінансовій оцінці можуть викликати негативну реакцію з боку потенційного інвестора, і проект може бути свідомо відхилений.

Графік повернення кредиту можна побудувати, виходячи з того, що борг на початок року відповідає сумі кредитних коштів. Сума відсотків по кредиту раніше розрахована. Як суми на повернення кредиту враховуються суми, які за умовами кредитної угоди мають бути погашені в даному році. Борг на кінець року ($B_{кр}$) розраховується за формулою:

$$B_{кр} = B_{пр} - C_{пов}, \quad (4)$$

де $B_{пр}$ – сума боргу на початок року; $C_{пов}$ – сума на повернення боргу. Борг на початок наступного року є боргом на кінець попереднього року і т.д.

Коефіцієнт повернення боргу ($K_{пб}$) пропонується визначити шляхом відношення сукупного потоку грошових коштів ($\Pi_{нк}$) до мінімально припустимої суми виплати боргу ($C_{мін}$), яка на умовах позики має бути погашена у даному періоді:

$$K_{пб} = \Pi_{нк} / C_{мін}. \quad (5)$$

При значенні коефіцієнта повернення менше «1» неможливо виконати умов позики. Тому розрахункове значення цього коефіцієнта має бути вище 1,0 у кожному періоді реалізації проекту, доки не погашена заборгованість, тоді проект має «запас потужності» на випадок непередбачених обставин.

Коефіцієнт фінансової незалежності розраховується як відношення суми власних коштів до загальної потреби в інвестиційному капіталі для даного інноваційно-інвестиційного проекту. Рекомендоване значення для даного коефіцієнта (0,5-1,0). Цей коефіцієнт свідчить фінансову спроможність проекту з погляду незалежності від позикового капіталу.

Таким чином, послідовне виконання етапів запропонованої моделі фінансового експрес-аналізу передбачає використання мінімально необхідної та достатньої кількості показників, які мають бути враховані на стадії попередньої експертизи. Це дозволить швидко обрати проект з кількох альтернатив для більш детальної, поглибленої фінансової діагностики.

Список використаних джерел:

1. Микитюк П. П. Аналіз інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств: монографія / П. П. Микитюк. – Тернопіль: Тернограф, Тернопільський національний економічний університет, 2009. – 304 с.
2. Проблеми і перспективи ринково-орієнтованого управління інноваційним розвитком: монографія / за ред. д.е.н., професора С. М. Ілляшенко. – Суми: ТОВ «Друкарський дім «Папірус», 2011. – 644 с.

3. Бирман Г. Экономический анализ инвестиционных проектов / Г. Бирман, С. Шмидт / Пер. с англ. под ред. Л. П. Белых. – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1997. – 631 с.
4. Соколова Л. В. Моделювання вибору інвестиційно-привабливого промислового об'єкту / Л. В. Соколова, Т. М. Герман // Економіка: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць. Випуск 249. – В 5 т. – Т. 5. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2009. – С. 1312-1316.

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ЕКОНОМІЧНИХ НАУК**

Збірник матеріалів

VI Міжнародної науково-практичної конференції

Видано в авторській редакції

Адреса для листування: 69000, м. Запоріжжя, п-т Леніна, 109, офіс 214
телефон +38 095 314 96 69
E-mail: office@siee.zp.ua

Підписано до друку 20.03.2015. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Ум.-друк. арк. 7,67. Тираж 100. Замовлення № 1915-42.
Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

Надруковано у поліграфічному центрі
Східноукраїнського інституту економіки та управління